DE

OXARTHROCACE.

DISSERTATIO

INAUGURALIS MEDICO-CHIRURGICA,

QUAM CONSENSU ET AUCTORITATE

GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS

IN UNIVERSITATE LITERARIA GRYPHICA

AD SUMMOS

IN MEDICINA, CHIRURGIA ET ARTE OBSTETRICIA HONORIBUS

RITE IMPETRANDOS

DIE XIX. MENS. JANUARII A. MDCCCXXXIX

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

FRID. GUILELMUS STEPHAN

SAXO.

OPPONENTIBUS:

FL. ADVENA, MED. ET CHIR. DR.

J. MICHALSKY, MED. ET CHIR. CAND.

C. EICHSTEDT, MED. ET CHIR. CAND.

GRYPHIAE,

TYPIS FRID. GUIL. KUNIKE, REG. ACAD. TYPOGR.

PARENTIBUS

PTIMIS, DILECTISSIMIS

AD CINERES USQUE COLENDIS

HASCE

LITERARUM PRIMITIAS

PIO GRATOQUE ANIMO

D. D. D.

AUCTOR.

De Coxarthrocace.

Nomina morbi.

ic morbus ab aliis ſcriptoribus e ſingulis ſym-matis atque e varia ſede aliis magis minusve uratis deſignatus eſt nominibus, qualia ſunt atio ſpontanea, conſecutiva, lenta, ſecun-ia; a cauſis internis, morbus articuli femoris, rbus coxarius, abſceſſus coxae, claudicatio ntanea, coxalgia. Accuratiſſime vero voce *uſtio* prolata coxarthrocaces, Hüftgelenk-nkheit, Knochenkrebs des Hüftgelenks, gnatur.

Definitio morbi.

Alii ſenſu latiori hujus morbi notionem ac-unt; alii, in quibus *Ruſt* praecipue, ſenſu tiori. Ex illorum ſententia malum in inflam-ione totius articuli coxae, ex hujus ſenten-in capitis femoris ipſius inflammatione po-dum eſt, quam exarticulatio poſtremo ſe-tur. Sed ſymptomata cum ſaepe tamen ob-a appareant, ut explicationem morbi accu-orem non admittant, illam ſententiam mihi ferendam eſſe cenſeo, ſecundum quam ſub e Coxarthrocaces (a coxa, die Hüfte; ἄρθρον

das Gelenk; et κακός, ſchlecht, krank) coxa
articuli inflammationem intelligimus, qua
tarda ejus formae ac mixtionis mutatione ab ex
ternis injuriis proxime non pendentem et plu
rumque perfectum exceſſum femoris capitis ſi
mul deſtructione carioſa affecti ex conjunctio
cum acetabulo adducit.

Hiſtoria et litteratura.

Inde ab antiquiſſimis temporibus medici morbum ſub nomine coxarthrocaces ex ſinguli ſymptomatis ſingulisque exitibus non ignora bant. Iam *Hippocrates* [1]) de morbo coxae arti culi mentionem facit hisce verbis: „morbo co xario diuturno laborantibus femur exſtat, h tabeſcit et claudi fiunt, niſi uſti fuerint." *Ascle clepiadi* [2]) *Bithynio* hujus morbi obſervandi bi oblata eſt occaſio. „Etiam a longo, inquit morbo articulos nonnullis excidere. Sim aperta cauſa longo morbo vexatis articulos mo veri ſuis ſedibus dat quoque teſtimonium *Hippo crates* in his, quae de articulis ſcripſit, tum e ego in duos tales incidi. Unus Parii neque per cuſſus neque alliſus, ſed crus initio dolens, cum decubuiſſet, poſt tres menſes distractus eſt, et caput femoris in exteriorem partem ejecit, ni mia dolorum vehementia id paſſus, ut ego cen ſeo. Alter fuit adoleſcens quidam tragoedus qui ſine manifeſta itidem cauſa ab iſchiade fe mur in exteriorem partem promovit, carne ob inflammationem divellente articulum et ſua

1) Hippocratis opera omnia, ex edit. Foeſii Apho riſm. ſect. ſext. 59. 60.
2) Dell' anatomia Diſcorſo d'Antonio Cocchi Mucel lano. Firenze 1754.

le pellente." *Galenus* [3]) bis hunc morbum ſa-
vit. *Coelius Aurelianus* [4]) multa de ſanandi
ethodo nobis tradidit. *Ali Abbas* [5]) ex cauſis
ternis coxae articuli luxationes oriri poſſe di-
, profitetur tamen ſe in hominibus eas non
ſervaſſe, unde apparet, hoc malum Arabibus
o demum innotuiſſe. *Abulcaſis* [6]) ad eum ſa-
ndum coxae regioni remedia cauſtica applica-
t. Ceterum maxime admirandum eſt, hunc
orbum, quem illi viri accuratius perſpicere
n ſtudebant, tam diu neglectum eſſe, quam-
am *Petit* et alii medici denuo eum in memo-
im revocaverunt. *Ford* demum dignus eſt,
em primum nominemus, qui in „obſervations
the diſeaſe of the Hipjoint, London 1794"
nc morbum obſervationi accuratiori ſubjicit
pioſeque tractat. Magna cum gloria item
Haen, *van der Haar*, *Dyl* et alii de eo
ipſere. Quorum virorum perſcrutationibus
ſervationibusque non contenta Academia Im-
ratorio-Regia medico-chirurgica Joſephiana
ennenſis, quo plures ad quaerendum alliceret
no MDCCCII primum quaeſtionem cum prae-
o de hoc malo propoſuit, eamque a MDCCCIV
etiit. Scripta a Doctore *Albers Bremenſi* nec
n a Profeſſore *Ficker Paderbornenſi* tradita
aemio ſunt ornata. Ad huc majora ſunt *Ruſtii*
rita, qui in arthrocacologia ſua hunc mor-
m quam diligentiſſie pertractavit. Ex iis, qui
viſſimo tempore in hoc campo gloriam ſibi
mparaverunt, praecipue nominandi ſunt:

---

3) Sprengel's Geſch. der Arzneik. Bd. 2. p. 163.
4) Coelius Aurelianus' libr. V. cap. I.
5) Sprengel, l. c. p. 415.
6) Abulcaſis, De chirurgia, Vol. I. p. 74—80.

1) Volpi, Abhandlung über Coxologie, a. von Heinecken in Langenbeck's Bibl. B. St. 3. S. 337.
2) Boyer, Traité des maladies chirurgicales. Paris 1814.
3) Ruſt, J. N., Arthrokakologie, oder über d renkungen durch innere Bedingungen. Wie
4) Derſelbe, Theoret. prakt. Handbuch de rurgie. Berlin und Wien 1830. B. II.
5) Brodie, Pathological and ſurgic. obſer diſeaſes of the joints. London 1818.
Brodie, Pathologiſche und chirurgiſche Be tungen über die Krankheiten der Gelenke. Engl. v. Hölſcher. Hannover 1821.
6) Cooper, S., Neueſtes Handbuch der Chiru alphabetiſcher Ordnung, durchgeſehen von F. v. Froriep. Weimar 1820. Band. II.
7) Berndt, Glückliche Heilung der luxatio nea durch das Glüheiſen, in Hufeland's J Auguſt 1821; und Dürr ebendaſ. May 1823.
8) Salzburgiſche medic. chirurg. Zeitung 1817, S. 225; und 1834, B. IV, S. 154.
9) Sabler, D., De coxalgia. Dorpat 1824.
10) Fricke's Annalen der chirurgiſchen Abth des allgemeinen Krankenhauſes zu Hamburg Band II.
11) Berndt, Lehre von den Entzündungen. wald 1838. Bd. II. Abth. II.

Aetiologia.

I. *Momenta disponentia.*

Inter haec nominare licet:

1) Coxae articulum ipſum [7]) pr

7) Ruſt, Arthrokakologie. Wien 1817. S. 25.

turam anatomicam, situm functionesque consideramus, in acetabulo mobilibus et im-bilibus ossibus massam adipofam vasibus mul-pertextam interpositam esse, trochanterem jorem modice procedere, caput articulare ique in acetabulum se demittere, ejusque eam centralem cum ea, quae femoris est, an-um centum fere et viginti gradum formare, sulam articuli omni vi externae expositam , articulo firmos adhaerere musculos, quo-n ope vehementes efficiuntur motiones; ossa am extremitatem inferiorem constituentia ob idus et longitudinem distractionem partium iculum circumdantium perficere posse; arti-um ipsum perpetuo teri atque moveri; totius ique corporis pondere articuli planities fem-fere comprimi: clarum sit, coxae articulum solum prae ceteris expositum esse viribus ioxiis, sed etiam ei majorem proclivitatem, illis adficiatur, inesse, eamque jam ob cau-saepius coxarthrocacen oriri. Praeterea madvertendum est, femoris caput non solum sculis ligamentisque in acetabulo retineri, etiam, et quidem secundum *Eduardi We-*[8]) sententiam, quam nobis in opere „Me-nik der Gelenke" inscripto tradidit sola aëris ssione. Si leges physicas mechanicamque formationem femoris reputemus, cujus ca-accurate acetabuli cavitati convenit, et ab metice clausa capsula circumdatum est: hinc uitur, ut femoris caput acetabulum tum so-

Dieffenbach's, Fricke's und Oppenheim's Zeitschrift für gesammte Medicin. Hamburg 1836. B. II. S. 277

lum relinquere poſſit, quum aut aëer vel a maſſa inter ea inſinuata, aut ad caput remov dum major vis adhibita eſt, quam pondus c lumnae mercurii, cujus baſis femoris capitis ſe tionem aequat. Jam quum *Weber* in cadave bus femore dependente acetabuli ex pelvi p forandi periculum faceret, et hac operatione put ex acetabulo, neque musculis nequo li mentis ejus exceſſum impedentibus, depelle tur, quem exceſſum tamen perſectis tant musculis ligamentisque non perficere potu quum praeterea videret, femoris caput in p foratum acetabulum reductum, foramine i acetabulum perforante digitis clauſo, pond ſuo non excidere: hinc conjncturam fecit, aë preſſionem in retinendo femoris capite in ace bulo tantum valere, ut musculi ligamentaq parum vel nihil retentionem adjuvarent. Se haec res admodum dubia nobis videtur co derantibus, musculos ligamentaque mortua, la vitaeque turgore carentia mechanicis ac phyſi tantum legibus obedire, e contra hominis v musculum jam tactui longe aliter ſeſe offerre praeterea ob vim ſuam vitalem maxime ab il differre. Praeterea *Lauer* a *Frickio* [9]) admo tus, haud voluntariam vel aliis e cauſis orta transitoriam aut permanentem musculorum c xae articuli contractionem femoris decurtati nem; musculorum vero relaxationem ejus p longationem efficere docuit; item, femoris put quidem, acetabulo admodum ſupra deſcr tum perforato ad tertiam partem integro li

---

9) Fricke, ibid.

ento capſulari excedere, hoc vero disſecto
ıucas modo lineas profundius decidere.

2) Aetas. Praecipue disponit aetas in-
ntilis, et quidem partim ob teneram ſtructu-
m organicam majoremque opportunitatem ad
rophuloſin atque rhachitidem, e quibus tam
benter ſecretiones abnormes ac pſeudo-orga-
ſationes articulorum capiunt originem; partim
ɔ crebras conquaſſationes, quas coxae articulus
ebriore lapſu aut infantis ipſius culpa inter lu-
endum, aut curatricis negligentia, dum infans
rimum ire conatur, patitur. Sic *Camper* [10])
unc morbum frequentiſſime in liberis duos et
imidium annos natis ſe obſervaſſe dicit.
ord [11]) eum plerumque usque ad quartum de-
mum annum vitae obvenire contendit; *Al-
ers* [12]) creberrime inde a tertio usque ad duo-
ecimum annum illum obſervavit. Attamen
ɔntendere nobis licet, coxarthrocacen nulli
etati parcere; experientia enim docet, homines
erioribus quoque annis et quidem ſecundum
icker [13]) usque ad triceſimum octavum, ſecun-
um *Albers* usque ad quadrageſimum quintum;

---

10) Camper, over het Mankgaan der Kinderen in den Hedengagſchen vaterlandſchen Letteroeffingen 1782. Ueberſetzt in ſeinen kleinen Schriften. B. I. St. II. 108.

11) Ford, obſervations on the Diſeaſe of the Hip-joint. London 1794.

12) Preisfrage, worin beſteht eigentlich das Uebel, welches unter dem Namen freiwilliges Hinken der Kinder bekannt iſt? beantwortet von Albers. Wien 1807. S. 7.

13) Ficker, worin beſteht eigentlich das Uebel etc. Wien 1807.

ſecundum *Kraak*[14]) ad quinquageſimum usque annum; imo foetus aetatem, ut *Albers* et *Morgagni*[15]) demonſtravere morbo nominato interdum affici.

3) Genus. Quamquam *van der Haar*[16]), *Dyl*[17]) et alii contendunt, plures claudas mulieres quam viros inveniri; multae tamen et accuratae obſervationes, ab *Albers* et *Ficker* factae, quibus viris *Ruſt*[18]) quoque conſentit, ſatis probant, e contrario viros ſaepius hoc malo laborare.

Num praeter momenta tria nominata diſpoſitio quoque hereditaria, vitae ratio, et clima hic peculiarem exerceant vim, jure a Ruſtio[19]) in dubium vocatur.

II. *Cauſae occaſionales.*

Hae ſunt aut internae aut mechanicae.

a) Cauſae occaſionales internae. In his dyscraſiae, et quidem ſcrophuloſis[20]) et rhachitis[21]) primum tenent locum, quum ad organiſationem deſtruendam quam maxime ſint proclines, et articulorum correptorum formam ſtructuramque valde laedant. Quod ad ſcrophuloſin at-

---

14) Kraak, Richter's chirurg. Bibl. Göttingen 1805. 8r B. 3s St. S. 439.

15) Morgagni, De ſedibus et cauſis morborum, Ebrod. in Helv. T. III. Epiſt. LVI, 14.

16) van der Haar, Gen. en Heelk. Mengelſch. I, p. 173.

17) Dylius, De claudicatione. Lugd. Batav. 1798.

18) Ruſt, Arthrokak. Wien 1817. p. 26.

19) Ruſt, ibid.

20) Portal, Beobachtungen über die Natur und Behandlung der Rhachitis. S. 200.

21) Kortum, De vitio ſcrophuloſo. P. II. S. 336.

iet, plerumque paullo ante ophthalmiae, otor-
oeae glandularum tumores apparent; modo
c modo ille articulus ab illa leviter afficitur,
nec in coxae tandem articulo fixa locum capit
orbumque dictum adducit. Neque folum hoc
infantibus, fed etiam in natu majoribus, qui
tea hac discrafia laborabant et nunc fcrophu-
fo funt corporis habitu occurrit. Scrophulofi
e adjungit arthritis, praecipue offium capita
eftans, e qua fola, ut *Ruft* [22]) contendit, in-
dum coxarthrocace oriri poteft. Haud raro
c malum e rheumatica capfulae articuli af-
tione [23]) originem ducit, egeftione, tempe-
ura fubito mutata, fuppreffa, ut fieri folet
er fedendum in folo humido corpore cale-
cto, in vitiofa vitae ratione dum quis mercu-
o [24]) curatur, aliisque in vitae conditionibus.
etaftafes quoque funt refpiciendae, ortae ex
utis et chronicis exanthematibus, ut variolis,
orbillis, fcarlatina febre, fcabie, herpete,
n quoque fyphilitide et praeprimis morbo go-
rrhoico et phlebitide [25]). Ibi celerrime
ppuratio intrat, et univerfa deftructio articuli
menda eft.

b) Caufae occafionales mechanicae.
uamvis *Heifter* [26]), *de Haen* [27]) et alii jure
idem, coxarthrocacen orituram, dum fimul
minatorum feminum aliquod morboforum

---

22) Ruft, Arthrokak. p. 26.
23) Berndt's Entzündungen. B. II, Abth. II. S. 1066.
24) Albers, l. c. p. 8.
25) Berndt, l. c. p. 1066.
26) Heifter, Inftit. chir. Amfted. 1750. P. I. p. 253.
27) de Haen, rat. med. T. IV. Cap. IV, p. 141.

unum vim exerceat ſuam, ſuſtentari accelera
que putent; attamen, ut ex obſervationibu
Ruſtio [28]) inſtitutis ſequitur, vires externae
terdum per ſe illam adducere poſſunt. Huc n
merandae ſunt articuli coxae contuſiones atq
commotiones inter cadendum vel ictu int
chanterem majorem effectae; de quibus *R*
ita dicit: „Wenn der Knochen der auf ihn
dringenden mechaniſchen Gewalt mit gleic
Stärke reagirt; und nun durch eine ſchne
immer wiederkehrende Wechſelwirkung v
Aktion und Reaktion die Gewalt ſchwinge
wird, und in Form der Tremulation das ga
Knochengebilde frei durchläuft, ſo bleiben a
die Knochentheile, bei welchen die Schwingu
gen einen noch weitern Fortgang finden, u
verſehrt; am Gelenkende des Knochens aber
folgt eine plötzliche Hemmung der Schwi
gung, und mit dieſer das Phänomen des ſog
nannten Contrecoup, wodurch denn eine Ve
letzung nicht ſowohl dieſes ſtarken Knoche
theiles, als vielmehr des in ihm enthaltene
zarten Markhäutchens erfolgt, das nun dur
Entzündung und Exulceration die Arthroca
begründet.“ Saepius tamen credo, diſtracti
nem ligamentorum et tenſionem quandam ar
culi, quae veſtigii lapſum ſequi ſolent accuſa
dam eſſe. Porro huc pertinent vulnerationes [2
in quibus ſub aëris influxu inflammatio me
branae ſynovialis, ſic tamen, ut hujusmodi ſy
ptomata vix manifeſta ſint, celeriter provocat

---

28) Ruſt, Theoret. prakt. Handbuch der Chirurg
B. II. S. 350.

29) Berndt, l. c. p. 1066.

ı mox quidem articulus pure in os ipſum rea-
nte atque ejusdem carioſam deſtructionem ef-
iente repletur. Atqui nimiae femoris inten-
nes, quae quidem multis ad morbum provo-
ndum aptae videntur, auctore *Fricke* [30]) non
n illam, quam ſtatum paralyticum nervorum
ſorum, atque ita Coxalgiam proferre dicuntur.

Cauſa proxima.

Quamvis pathologico - anatomicae disqui-
iones, quotquot ſunt, in hominibus e coxar-
rocace mortuis omnibus fere temporibus in-
tutae ſint, et plurimi auctores hunc morbum
m recte et vere deſcripſerint, ſententiae tamen
ejus natura plane differunt. Priſtinorum
ctorum alii [31]) illam poſuerunt in inflamma-
one, intumeſcentia et exulceratione maſſae in
etabulo ſitae, longum per tempus pro glan-
ıla ſynoviali habitae, ſed a *Biſchat* recte pro
lipe agnitae, qua caput femoris dejiciatur ac
enique luxetur. „In cadaveribus, inquit
Haen [32]), caput femoris expulſum inveni,
gamentum teres dirutum atque in cavitate ar-
culi glandulam ita tumefactam, ut caput in ea
ocum habere non poſſet.“ Alii [33]) eam po-
ıere in inflammatione et intumeſcentia capſu-

---

30) Schwappach, Inaug. Abhandlung über Coxarth. Bamberg 1835.
31) Gorter, Chirurgia repurgata. Lib. II. Cap. I. No. 173.
32) Anton. de Haen rat. med. T. IV. Vindib. 1759. Cap. IV, de morbo coxario p. 125.
33) Kloſſius, Ueber die Krankheiten der Knochen. Tübing. 1759. S. 171.

lae articuli; alii ut *van Swieten* [34]) et *Petit* [35] in abnormi accumulatione et condenſatione a ticulationis ſynoviae, qua femoris caput ex ac tabulo extruſum ac vi musculorum ſurſum tra tum luxetur. Cujus verba haecce ſunt: „lor que dans une chûte le grand trocanter eſt frap pé, la tête du femur eſt violemment pouſſ contre les parcis de la cavité de l'iſchion, comme il eſt rempli exactement cette cavit les cartilages qui recouvrent l'une et l'autre, l glandes de la ſynovie, et le ligament rond, q attache ces deux parties, doivent ſuffrir un violent contuſion, laquelle ſera ſuivie d'obſtru ction, d'inflammation et de dépôt. La ſynovi ſe depoſera en plus grand quantité, rempli la capſule ou tunique ligamenteuſe, et toute l cavité de l'articulation; ce qui ſera peu à pe ſuivi de luxation."

Alii [36]) in metaſtatica quadam puris depoſitione ad coxae articulum illam quaerendan eſſe cenſebant. *Albers* [37]) ſectione praecipu infantis primo ſtadio defuncti in quo jam ſati magna caries partis lunatae acetabuli inventa eſt ſic tamen, ut reliquae partes articuli non affec tae eſſent, permotus eſt, ut *Fordi* ſententian ſequeretur, ſecundum quam oſſa ipſa, ſcilice acetabulum aut femoris caput primarie corripi untur. *Ruſt* [38]) ex analogia et experientia ſta-

34) van Swieten, Comment. in Herm. Boerhave Aphorism. Lugd. Batav. 1752. T. I. § 362.
35) Petit, En hiſtoire de l'academie royale des ſci- ences, année MDCCXXII, Amſt. MDCCXXVII.
36) Hagedorn, Hiſtoriar. Medico-Phyſicar. Cent. I. hiſt. 69.
37) Albers, l. c.
38) Ruſt, Arthrok. p. 15.

:re vult, primam hujus mali ſedem ſemper
: caput articulare, ac putat, abnormitates ce-
arum partium et articulationem ipſam, quae
uitur, pro ſecundo effectu illius mali primi-
i habendas eſſe; quod quidem plurimis in ca-
us inflammationem eſſe perioſtii interni capi-
articularis ad ulcerationem tendentem, et
ius cariem centralem ſeſe praebentem judicat.
obſervationibus, quas *Brodie* [39]) inſtituit,
m ſaepius ex inflammatione et ſequente car-
ginum articuli degeneratione, quam ex oſſe
ortum duxit, imo interdum ex inflamma-
ne et peculiari membranae ſynovialis degene-
ione ipſa. Ubi hoc accidat, inflammationem
cartilagines transire atque eo facilius in iis-
n exulcerationem provocare putat, quo mi-
; in illa inflammatione membranae ſynovialis
ioſa et tenuis ſynovia cartilaginum contri-
nes impedire poſſit. Haud ſecus *Langen-
k* [40]) Coxarthrocacen bis e cartilaginibus exor-
n obſervavit, et jam *Coelius Aurelianus* [41])
us ſedem in articuli cartilaginibus poſitam
credit. Diſcimus ergo, quam ſint diverſae
tentiae quoad Coxarthrocaces naturam; tan-
n tamen ex multis cadaverum ſectionibus, de
bus memoriae traditum eſt, praecipue autem
iis quae noviſſimo tempore ab Ill. *Frickio* [42])
itutae ſunt apparet Coxarthrocaces cauſam
ximam conſiſtere in inflammatione plerum-

---

9) Brodie, Medico-chirurg. Trans. Vol. IV. p. 246.
0) Langenbeck's neue Bibl. d. Chir. B. I, S. 509
und B. II.
1) Calliſen, Syſt. der neuern Chirurgie. Copenha-
gen 1822. B. II. S. 977.
2) Schwappach, l. c. p. 8.

que in aegro dyscratico exculta, quae, ut vid tur, pro diverſis obnoxiis et pro praedispoſitio jam exiſtente modo ex mollibus, modo ex du coxae articuli partibus ortum ducere poſſit, paullatim omnes partes ob intimam inter ſe co junctionem conſpiſſatione et propenſione in c riem transeundi ſympathice afficit.

Brevis differentiarum Coxarthrocace conſpectus.

Hoc in morbo aut membrana ſynocia capſulae articuli, aut ejus cartilagines, aut c put femoris ipſum ab inflammatione et ſequen exulceratione affecta eſt.

Itaque partim ſecundum *Berndt*, praece torem meum Illuſtriſſimum, quoad inflamm tionem articulorum in univerſum; partim ſecu dum *Calliſen* quoad inflammationem coxae art culi in ſpecie tres differentiae diſtingui poſſun quae ſunt:

I. Arthromeningitis articuli femoris, ſeu M ningarthrocace; quae manifeſtatur

1) ſecundum decurſum
   - *a*) Arthrom. acuta
   - *b*) - chronica

2) ſecundum cauſas cum ea combinatas
   - *c*) Arthrom. thraumatica
   - *d*) - rheumatica
   - *e*) - arthritica
   - *f*) - metaſtatica.

II. Arthochondritis articuli femoris, ſeu Cho drarthrocace.

III. Arthrocace, ſeu Oſtarthrocace.

Deſcriptio morbi.

In Coxarthrocace *Ruſt* quatuor ſtadia diguit, quae vero ad tria apte revocari poſſunt. Sunt, quae ſequuntur:

I. Stadium inflammationis
II. - prolongationis
III. - luxationis.

I. *Stadium inflammatorium.* Morbus, ut ex partibus mollibus vel duris ortum duxit urſum modo acutum, modo chronicum obvat. In acuta ſemper a membrana ſynoviali unte et ſupra totam articuli capſulam ſe diſinante inflammatione, quae ex metaſtaſibus busdam, contuſionibus, vulnerationibus etc. tur, temperatura et regionis inguinalis et nis tumefactae adaucta eſt, dolor ſentitur ementiſſimus, qui plerumque articulum co- occupat, interdum autem ex obſervationi- *Brodie*[43]) ad genu usque ſe extendit; quod ptoma *Ruſt*[44]) tum in lucem prodire cenſet, ynoria tali gradu in articulo accumulata ſit, femoris caput magis deorſum pellatur, extreas igitur aegrota jam hac periodo paululum longetur. Tum functio laeſa eſt, quatenus ur minime moveri poteſt; denique etiam fes, ſynochae chariciterem induens ſe maifeſtat. inflammatione chronica, quae ſedem habet in membrana ſynoviali, ſive ex acuta orta ſive primum illam occupet conſtitutione[45])

———

3) Brodie, l. c. p. 220.
4) Ruſt, Theoret. prakt. Handb. der Chir. B. II. S. 375.
5) Berndt, Op. cit. p. 1065.

cachectico-dyscrafica praevalente; aut in c
tilaginibus articuli, aut in periofteo interno
pitis femoris ipfius; affectio praefertim loca
minoris momenti effe videtur, quam ob cauf
facies aegroti pallida, quae claudicationem v
fefe manifeftantem fequitur, et laffitudine qu
dam omiffaque animi hilaritate conjuncta e
faepe a vermibus, a fcrophulofi et rhachit
deducitur. Tamen manifeftatur malum dol
fixo interdum intrante, quem aegrotus fub t
chantere majore aut in regione inguinali fit
effe dicit; faepe quoque fentit dolorem trah
tem fecundum musculum vaftum internum
nervi cruralis decurfum fequentem et ad ge
usque, imo etiam ad malleolum internum[4
protenfum. Haud raro ille dolor in genu veh
mentior eft quam in coxa et folo in illo haere
videtur. In malo, quod tanquam arthromen
gitidem fe manifeftat, dolor modo exiguus e
non minus febris; tumor vero clunis auctus
functio extremitatis magis etiam laefa[47]).
in arthochondritide conftat, in qua auctore *B*
die[48]) primo plerumque acetabuli et tum d
mum capitis femoris cartilagines corripiunt
dolor itidem exiguus, fugax et lacerans, dol
rheumatico fimillimus, periodicus et migra
in quiete plane evanescens et motione redier
paralyfi quadam mitioris gradus extremitas a
grota affecta eft. Poftea et nocte praefertim i
dolor vehementior eft, continens, femper cox

---

46) Encyclopäd. Wörterbuch der mediz. Wiffenf
Berlin 1832. B. VIII. p. 568.
47) Berndt, l. c. p. 1065.
48) Brodie, l. c. p. 246—247.

culum obtinens; in ſitibus quidem quibus-
n remittit, ſed preſſione in planities acetabuli
capitis cartilaginoſas renovatur; illi tandem
adjungit tumor levis, ſed dolorificus in re-
ne inguinali. Arthrocaces ſigna manifeſtan-
dolore non adeo vehementi ſed peculiari in
ione articuli coxae et quidem in anteriore et
eriore parte femoris capitis. Qui dolor in-
lum non diſſimilis eſt ictibus fugacibus, cum
ninis celeritate artum penetrantibus, jam
c ad genu usque ſaepe continuatis; febris
pere non deeſt. In externa articuli coxae
erficie neque quod videri, neque quod tan-
do percipi poſſit, quidquam invenitur. Sin
em regio inguinalis ſub ligamento *Poupartii*
pe arteriam cruralem manu inquirenti, ne-
minus poſt trachanterem majorem, ubi ma-
e artui te appropinquare poſſis, comprimi-
; vehementiſſimus exoritur dolor. Idem ſen-
r ſi margo acetabuli ſuperior eo comprimi-
quod morboſa extremitas in calce compre-
ſa ad regionem ſuperiorem promovetur.
or ille ſaepe poſt paucos dies evaneſcit neque
t; attamen ſymptomata reſtant, quae medi-
in diagnoſi hujus mali certiorem faciunt.
e ſunt conſtitutio valde laeſa, articuli in-
ibilitas quaedam remanens et gravitas, quae
e praecipue lecto derelicto inter eundem in
ſpectum veniunt, ſed in diei decurſu iterum
eſcunt, ſenſus defatigationis femur celeri-
occupans, quae minima motione jam provo-
aegrotum cogit, ut ſaepius quieſcat; inceſ-
ejus paullo poſt claudicans ſit, pedem ince-
s trahit, eumque magis introrſum aut ex-
ſum vertit. Jam ſi verum eſt, diagnoſin hu-

jus morbi chronice decurrentis jam hac peri difficilem esse in adultis, eo difficilior erit infantibus, partim quod querelas verbis p ferre nequeunt, partim quod aliis ex causis rofo animo affecti sunt. Unicum symptoma malum designans est incessus paullulum clau cans, quod vitium modo pro mala consuetud modo pro debilitate femoris partiali habe modo, si praecipue glandulae tumefactae et bitus scrophulosus in universum accedunt, ex pendere creditur, quod infantes crescant. Qu attinet ad temporis durationem hujus peri partim ex inflammationis sede, partim ex in dividui constitutione pendet. In homini enim robusta constitutione et diathesi sangui inflammatoria praeditis, morbus, praesert cum e causis mechanicis exortus in membra synoviali locum tenet, jam quatuordecim d rum spatio sub vehementissimis doloribus et bre accedente hoc stadium absolvit; interd vero, si constitutio cachectica et variis dysc siis affecta est, illud plures menses et imo d tius perdurare potest.

II. Stadium prolongationis. Adpar tibus symptomatis febris lentae, partim dol bus vehementissimis, agrypnia et deficie corporis motione, partim incipiente suppu tione provocatae extremitas morbosa quoad l gitudinem mutatur; quae mutatio, ut *Ford* cuit, simul cum clunis abnormi mutatione c juncta est. Ex *Philloti* [49]) observationibus s sultus tendinum et pavores aegrotum inter d

---

49) Encyclopädie der med. Wissensch. B. VIII. S.

endum cruciantes jam pus conformari certe
icant. Si malum meningarthrocacen ſe prae-
ſecundum *Calliſen* [50]) partes articulum co-
circumdantes initio magis, poſtea vero mi-
dolorificas ac tenſas, articulum ipſum ab
exibilitate affectum et femur prolongatum
enis. Haud facile ſit, ex ſymptomatis con-
uere, num malum hucusque jam progreſſum
inflammatione cartilaginum aut capitis ip-
articuli ſe oſtendat. Sive ergo Chondrar-
ocace, ſive oſtarthrocace adſit, ſymptomata
c in lucem proferantur: Extremitas aegrota
gior ſit quam ſana, ſimulque macrior et la-
r redditur, trochanter major magis extror-
n et deorſum verſus, natis planior, plica ſub
horizontalis profundior. Illa prolongatio eo
gis ſub adſpectum veniet, ſi aegrotum, ut
ſt vult, in terra erectum ponimus et trochan-
em majorem, patellam et malleolum inter-
n profundius quam in latere ſano dejecta eſſe
emus; aut ſi in erecta aegroti poſitione, utro-
femore adducto, atque duabus pedum plan-
in humum aequaliter collocatis, genu fle-
n extremitatis morboſae unum ad duos digi-
, ſaepe etiam tantum, quantum manus lata
prae eo extremitatis ſanae prominens inve-
ius. Quaenam ſit cauſa prolongationis, ad
ic diem usque nondum confeſſa res eſt; quam-
veriſimile ſit, eam partim receſſu capitis ex
itate acetabuli propter ejus volumen, par-
ligamento capſulari relaxato humoribusque
enſo effici [51]). Quaeque extremitatis flexio,

---

[50]) Calliſen, l. c. p. 978.
[51]) Encyclop. Wörterb. l. c. p. 573.

qua articuli planities mutuo tanguntur, ma-
mum dolorem affert, ita ut inceſſus non m
claudicans ſit. Corporis enim pondus plane
illam ſanam extremitatem proclinatur, aegr
et quidem prolongata in genu flexa eſt, illi a
propinquata, pes valde extrorſum verſus et ac
men ejus inter eundem terram tangit. Inte
dum vero ſecundum *Crowther* [52]) et *Brodie*
prolongatio tantummodo ſimulata eſt, et eo,
dicunt, provocata, quod pelvis ſitus, criſta o
ilei ſub lateris oppoſiti criſta perſpicue delap
cum columna vertebrarum haud amplius ang
lum rectum format; inde fit, ut, quum aeg
tum ſitu horizontali in tergo ponis et utrumq
corporis latus metiris, quoad ſpina anterior ſ
perior oſſis ilei a patella remota ſit, nihil inv
niatur, quod illam mutationem adeſſe oſtend
Haud raro quoque accidere poteſt, ut prolo
gatio minima ſit, imo plane deſit, ſi oſſa pe
vis a carie ſimul correpta eodem gradu vel m
jori, quo caput femoris exceſſit, de loco ſu
ſupra moventur, et ſic acetabulum cum capi
illo ſuperiorem locum obtinet. Os ilei later
morboſi tum altius invenies, ſaepe doloriſicu
et tumefactum, thoracem ad illud proclinatu
et trochanterem majorem a margine oſſis il
multo magis remotum, quam ab lateris ſa
trochantere. Auctore *Schreger* [54]) etiam rar
ſime jam hoc ſtadio extremitas decurtari pote
ſi ante ea ne minime quidem elongata er

---

52) Crowther on White-Swelling. 1808. p. 266.
53) Brodie, l. c. p. 148 etc.
54) Schreger's chirurgiſche Verſuche. Nürnb. 18
B. II. p. 228.

od *Rust* tum accidere dicit, si caput femo-
ex cavitate sua excessurum continua mus-
orum contractione in superiorem acetabuli
rginem trahatur. Hucusque nil est, quod
rotus magnopere queratur doloribus valde
ninutis; mox vero apparet gonalgia initio
tu plerumque incidens, qua ille somno pri-
ur, quaeque in finem hujus periodi tam ve-
nens est et continens, ut ne levissima quidem
trectatio genu tolerari possit. In genu ipso
il est, quod abnorme inveniatur, et rarissime
do, ut *Albers* et *Rust* [55]) observaverunt,
ad formam mutatum erat. Ob hujus gonal-
e vehementiam, in qua dolor in articulo co-
insidens sublatus esse videtur, nec nisi eo
ementer modo presso, invenitur, aegrotus
um in genu sedem habere opinatur. Cau-
gonalgiae *Albers* [56]) esse vult in inflamma-
ione nervi ischiatici in nervum popliteum
pagata. *Langenbeck* [57]) et alii nervum saphe-
n ab illa affectum esse credunt. Debilitas ex-
nitatis nunc in dies augetur, ut tandem sponte
veri nequeat, sed aegrotus coactus sit, ma-
m ope eam amplecti atque promovere.
u aegroti in tergo in lecto jacentis prorsum
um et extrorsum versum vides; crus infe-
morbosum in sano quiescit, interdum etiam
eo occultum est. Quodque periculum, hunc
m mutandi vehementissimis conjunctum est
oribus, praesertim cum crus in rectum ex-
dere vis. Sub quibus conditionibus fieri

) Rust's theoret. prakt. Handb. d. Chir. B. II. p. 311.
) Salzburg. med. chir. Zeitung, 1817, B. 4, S. 158.
) Dieselbe, p. 158.

non poteſt, quin his impetibus repetitis, in q
bus etiam glandulae inguinales tumefactae val
dolent, claudicatio et femoris macies magis m
gisque creſcant, ſomno aegrotus ac quiete p
vetur, conſtitutio diruatur, appetitus et co
coctio deminuantur, et deſtructione organi
incepta atque pure in articulum effuſo, f
ſymptomatis febris hecticae debilitas et mac
totius organismi in lucem prodeant. Quo
hoc ſtadium, priusquam in tertium transe
durare poſſit, partim ex cauſis et morbi inte
ſitate, partim ex individui conſtitutione pend
Quibus ergo conſideratis rebus modo hebdom
des nonnullas modo plures menſes durabit.

III. Stadium luxationis. Jam ſtadio
cundo coxarthrocaces formarum altera in alt
ram magis magisque transit, ita ut nunc il
tam longe jam progreſſa non ex cadaverum ſe
tione, ſed ex morbi hiſtoria ſola bene elaborat
quam partem articuli primam corripuerit, ju
cari poſſit. Extremitas aegrota circiter unu
ad duos vel tres digitos decurtatur, quae decu
tatio aut ſenſim aut ſubito efficitur [58]). In ha
quae in acuto inflammationis decurſu obſerv
tur [59]), natis aegrota antea laxa et deplana
cum atrociſſimis doloribus intumeſcit, ſphaer
formam induit et dureſcit; quod eo ſit, qu
caput femoris plerumque, ut *Petit* jam obſe
vavit, grandi musculorum glutaeorum actio
ab acetabuli margine ſurſum et retrorſum in ſ
perficiem oſſis ilei externam detrahitur; extr

---

58) Ruſt's Handb. der Chir. p. 312.
59) Encypädie der med. Wiſſenſch. p. 575.

tatem tum flexam, prorſum dependentem et
lis digitos introrſum verſos invenimus. De-
tatione ſenſim provocata, illa quidem muta-
formae clunis aegrotae item invenitur, do-
es vero in ea obvenientes ſunt multo leniores,
tantopere ſe extendunt, quam illic et ab-
ſſus ſub nate tumefacta occulti ſerius quoque
atura aperiuntur [60]). Haec vero mutatio
eſſe poteſt, ſi decurtatio ex deſtructione co-
ſa capitis femoris ſimulque acetabuli orta eſt,
ſit, ut abſentibus luxationis ſignis, ſecun-
periodi transitus in tertiam obſervationem
ſi fugere videatur. Interdum fit, ut in per-
to capitis exceſſu, quomodo *Dyl* [61]), *Riche-
ud* [62]) et *Boyer* [63]) obſervarunt, non decur-
io ſed prolongatio, quae quidem major eſt
am ſtadio ſecundo, in lucem prodeat, ſi caput
noris exceſſurum actione fortuita praevalente
sculi pectinei, obturatorii interni et adduc-
um, aut deſtructione carioſa marginis infe-
ris et interni acetabuli prorſum, introrſum et
rſum ad foramen ovale attrahitur. Quae
malia ex eo cognoſcitur, quod omnia fere
nptomata, qualia illa periodo ſe manifeſta-
nt, iterum in conſpectum veniunt; eo tamen
ferunt, quod trochanter major minus extror-
n prominet, regio inguinalis ob caput femo-
ibi attractum dura eſt, globoſa et tumefacta,
nur denique, dum genu flexum eſt, intenſis

---

60) Dieſelbe, p. 575.
61) Dylius, Op. cit.
62) Richerand, Noſograph. chir. T. III. p. 172.
63) Boyer, Abhandlung über die chirurgiſchen Krankheiten, überſetzt von Textor. Würzb. 1819. B. IV.

musculis glutaeis valde extenſum eſt. Inceden
hoc tertio ſtadio, ſi, ut plerumque fit, femo
caput ſurſum et retrorſum luxatum eſt, ha
raro omnes dolores maxime remittuntur, qu
ſymptoma quam fauſtiſſimum videatur, neq
tamen ars neque natura morbo in hoc ſtatu ve
ſanti occurrere poteſt. Aegrotus erecta corpo
poſitione extremitatis, quae emaciata atque
genu flexa eſt, pedem ſimul introrſum verſ
in terra ponere nequit, ſed digitis ſolis eam ta
git; corpus, ad pondus ejus ab articulo fem
ris affecto removendum, partim ut prorſu
partim ut in latus alterius imponat, coactus e
Natis tumefacta valde retro prominet et ſan
quaſi detrimento in latitudinem extenditu
Coxa morboſa altius poſita eſt quam ſana, qu
caput femoris diaſtaſin oſſis ilei, in cujus ſupe
ficie externa inſidet, efficit. Ad musculos qua
maxime relaxandos, aegrotus, quippe qui m
nime aut ope tantum fulcrorum duorum ſe pr
movere poſſit, femur in abdomen verſus cont
nuo adducit. Hac in poſitione per diem nacten
que remanet, manibus ſummopere inniti ſtud
quod leviſſimum jam periculum extremitat
extendendae maxime dolorificum eſt. Nat
intumeſcentia, quae ſaepius ad medium usq
femur progreſſa eſt, in regione praecipue art
culi coxae ſplendida ac tenſa invenitur, macul
et ſtriis lividis et ſubrubris obtecta, manu i
quirenti ſenſum fluctuationis praebet. Gonalg
vehementiſſima adhuc praevalet et raro mod
ut *Heberden* et *Albers* animadverterunt, aegr
tus de doloribus ſimul articulum coxae occ
pantibus querebatur. Quae quum ita ſint, co
neſtheſin aegroti valde laeſam et febrem hect

m magnopere adauctam esse haud insitiandum . Quapropter ille magis emacescit, vires pe- tentim consumuntur, calor imprimis volati- s meridie ac vespere in lucem prodit, acce- nt sudores debilitantes et exhaurientes, qui capite praesertim collo et pectore erumpunt; lsus sunt frequentes, parvi, debiles, saepius riusculi. Postremo illae maculae ac striae li- lae aperiuntur et quartum stadium a *Rustio* nominatum incipit. Ex foraminibus fistu- is enim fluidum initio magis lymphaticum et rulentum, postea vero in ichorem foetidum nversum evacuatur. Rebus faustissimis, sed rissime sanatio naturae ope adhuc contingit: ium enim in articulo spongiosae, cartilagino- et ligamentosae partes aut resorptae aut ex- isae sunt, secretum in melius vertitur et demi- itur, ulcerum fistulosorum alterum ex altero iuditur, febris comminuitur, gonalgia rarior appetitus melior, et aegrotus reconvalescit. inquam vero status integer redit, sed postquam chylosis vera articuli exorta aut novus arti- lus formatus est, ille totam per vitam claudi- tione insanabili laborat.

Quamquam supra commemorata argumenta xarthrocacen quam accuratissime explanare lentur, minimeque laboris medico esse debet, ligentius illis comparatis diagnosin certam con- tuere; tamen non est negandum, quin mor- s hic cum aliis nonnullis sibi simillimis possit mmutari. Ejusmodi sunt:

1) *Ischias nervosa.* Hujus decursus a rheu- itismo abhorrere non solet, insignis vehemen- ous, rapidis, trahentibus et urentibus dolori-

bus in regione inguinali, ita ut aegrotus ext mitatem non flexam, ſed erectam ponat. iſchiade poſtica dolor ſentitur pone trochar rem majorem et fulminis inſtar ad plantam dis demittitur, non niſi in latus externum et ſterius femoris decurrens. In iſchiade ant dolor in regione inguinali ſentitur et in regi arcus cruralis adaugetur, ita ut nervum cru lem ſequens in latus femoris interius deſcen Subito dolor oritur, ſubito evaneſcit, poſtqu per aliquot tempus perduravit. In coxarth cace dolor non adeo, ſi oritur, vehemens magis in anteriore femoris latere decurrit et i primis genu infeſtat. Praeterea in iſchiade r que prolongatio neque decurtatio extremita percipitur.

2) *Lumbago.* Haec autem a coxarthroca differt ſede altiori, ſtranguria crebra, dolo bus genitalium, neque minus eo, quod comn nuta licet commovendi facultate femoris mo paſſiva doloribus caret: ex quo apparet, cox artum non eſſe affectum. Tum vero in lumb gine aegrotus toto inſiſtit pede, pronato corpo dum in coxarthrocace extremitas in genu fle eſt et digitis tantum humum tangit. In il quoque dolores migrantes ſunt.

3) *Pſoitis.* Jam in initio morbi diagno certa redditur, quippe quum regio lumbia magis adficiatur, morbusque profundius in pel ſedeat et musculum pſoadem accurate ſequatu Gonalgia omnino deeſt. Dolores, qui inter m vendum ſentiuntur, magis ex femoris attractio pendent: in coxarthrocace dolor e contrar comminuitur, unde fit, ut aegrotus thorace

ɔnum flectat. Quodſi pſoitis in ſuppuratio-
m transiit, abſceſſus nondum apertus inter
morem et tuſſim ad pugni magnitudinem au-
tur; ſi autem apertus eſt, ſpecillum inquirens
partem poſteriorem et ſuperiorem juxta de-
rſum musculi pſoadis penetrat.

4) *Claudicatio congenita;* quae vero aut ex
iis primae formationis aut injuria violenta in-
partum exoritur, et eo differt, quod femur
n initio brevius ſine dolore commoveri et at-
ctione in longum tendi poteſt.

5) *Diaſtaſis oſſis ilei et ſacri.* Hic inceſſus
npore veſpertino difficillimus, in coxarthro-
e autem tempore matutino; deſunt quoque
lores et febris; coxa lateris adfecti altiorem
am ſani obtinet locum, et ſpina poſterior ſu-
rior tumorem durum oſtendit. Tum vero non
in coxarthrocace, in latus ſanum ſed affectum
linatur corpus.

6) *Phlegmaſia alba dolens.* Huic in initio
ıtum nonnulla cum Coxarthrocace ſympto-
ata ſunt communia: nempe impedita movendi
ultas femoris, inceſſus claudicans et gonalgia.
d re paulo accuratius perpenſa, de morbi in-
le nullum relinqui poteſt dubium; ſi quidem
lor ſuper totum femur diffuſus eoque artus
mobilitas, commutatus partis ſitus, tandem-
e ille in puerperis modo obvius morbus con-
lerantur.

7) *Tumor albus genu.* In hoc quoque ſimi-
obveniunt ſymptomata: dolor et tumor cum
rvatura in genu. Sed tamen coxae articulus
orbo caret, ita ut neque glutaeorum deplana-

tio inveniatur, neque contractio trochanter
ſitus immotus remaneat. Dolor in utraqu
tellae latere, qui vero in coxarthrocace in
riore, inferiore femoris parte tertia eſt. I
more albo patella immobilis, ab initio dol
genu, utraque extremitas per decurſum n
aequaliter longa. Quae hic accedere ſolet
puratio, ſuſcipionem abſceſſus congeſtionis
bere poſſit. Sed quomodo poteſt fieri, ut
puratio in parte adeo ſuperficiali exiſtere p
nullo inflammationis praegreſſo veſtigio?
hoc concedatur: tamen eſt adjiciendum, i
more albo ſuppurationem in pluribus inv
non cohaerentibus antris conformari, in abſc
bus congeſtivis non niſi in uno antro infi
partis regionem occupante.

8) *Contuſio* mollium durarumque art
coxae partium. Neque hic deeſſe videtur
curtatio affectae extremitatis ab aegroto ad
tae; neque minus adparet functio laeſa, ne
inceſſus claudicans. Sed cauſa, ortus praec
remota gonalgia, mox manifeſta ſugillatio e
rem removent; quamquam negari non po
talem contuſionem facile coxarthrocacen pr
care poſſe.

9) *Luxatio primaria capitis* femoris aut
tura femoris colli. Sed hic omnia ſympto
quoad tempus, et ortum eximie a coxarthroc
ſymptomatis differunt.

Sectio cadaveris.

Sectio cadaverum ex morbi diverſitate
dus atque ſedis primariae diverſos praebet

. Primo ſtadio, quo coxae articuli disqui-
di rariſſime modo oblata eſt occaſio, mem-
nam ſynovialem, ab inflammatione cor-
tam, pallide rubefactam, ſaepius maculis
ſtriis[64]) ſubrubris obtectam invenis; neque
ſula articuli, neque partes proxime ſitae mu-
ie ſunt. Non minus articuli cartilagines pri-
rie affectae ſubrubicundae[65]) inventae ſunt.
ut femoris, quum ab inflammatione primum
reptum eſſet, paululum tumefactum, emol-
m et vaſibus parvis pertextum eſt. Stadio
ındo articuli ligamenta inflammata, tume-
a, inſpiſſata, ſynovia in articulo incluſa aut
le aucta aut deminuta, praeterea quoque
oſa ejus mixtio et quidem ſub initio magis
uis et aquoſa, poſtea autem plus albuminis
ıphaeque plaſticae continens, purulenta; car-
gines ſecundum *Brodie* et *Herbert Majo*[66])
ıefactae et pulti alicaeque ſimiles; item glan-
oſa maſſa adipoſa, qua articuli cavitas ma-
ıe anguſtatur, tumefacta ac degenerata; caput
culare ſaepius jam carioſe affectum aut in ex-
ſo ligamento capſulari, aut ſuperiore, infe-
e lateralique, haud raro detrito vel diſtracto
tabuli margine nitens conſpiciuntur. Tertio
io talis obſervatur articuli deſtructio, ut vix
elligatur, quomodo aegroti vita amplius con-
re poſſit. Apparatus enim ligamentoſus,
ſa adipoſa cartilaginesque femoris caput et

) Berndt, l. c. p. 1064.

) Meckel, Handb. der menſchl. Anatomie. Berlin und Halle 1815. B. I. § 269.

) Salzburg. med. chir. Zeitung, Jahrgang 1821. No. I, S. 14.

acetabulum obtegentes perdurante ſuppuration haud raro omnino deſtructae ac conſumtae ſunt et pro iis ſpongioſas carni ſimiles videmus ex crescentias [67]). In partibus quoque oſſeis ma xima praevalet deſtructio; acetabulum, affin os ilei, iſchii pubisque a carie correpta ſunt e ſaepius acetabulum ipſum usque ad intimam pel vim perforatum, ut *Cheſelden* [68]) et alii ſeſe vi diſſe contendunt; caput femoris, poſtquam ace tabulum reliquit, in os ilei, raro in foramen ovale tractum eſt. Quod attinet ad texturam ejus, emollitum atque excreſcentiis conſertum haud raro maximam partem ab ichore conſum tum et a collo ſuo disjunctum [69]) inventum eſt ut *Bazille* [70]) et *Fricke* [71]) tradunt, tantopere deletum erat, ut ne minima quidem pars ejus conſpici poſſet. Acetabulo carie perforato humoribusque in pelvim effuſis ſaepius fit, ut interna ſuperficies oſſis ilei et ſacri vertebraeque lumbales deletae ſint. Eorum ſectiones, qui a coxarthrocace ad hoc ſtadium jam progreſſa ſa nati in poſterum aliis morbis ſuccubuere, diver ſiſſimas oſtendunt commutationes. Cartilagini bus enim acetabuli et capitis femoris carie con ſumtis, oſſa haec ipſa concreſcunt et anchyloſin veram efficiunt; extremitatis decurtatio, quae remanet, tum minima apparet. Qua in con-

---

67) Monro, l. c. § 52.

68) Cheſelden, Oſteographia. Fol. Tab. 46. Fig. I und II.

69) Ruſt, Arthrokak. p. 44.

70) Bazille, en memoires ſur les ſujets propoſés pour le prix de l'academie de chir. T. IV, P. II, S. 589.

71) Fricke, Zeitſchrift für geſammte Medic. B. III. S. 440.

rtione interdum, praesertim cum caput fe-
ris consumtum et ejus collum cum acetabulo
njunctum est, transitus alterius in alterum
l. distingui potest.

Extremitas si mobilis remanet, articulum
vum formatum esse nobis suspicari licet; ace-
ulum nempe, magis magisque excrescentiis
riusculis impletum, distractisque ejusdem
rginibus, obliteratur. Illius loco capitis fe-
ris deplanati excessu in os ilei aut quocunque
dat, excavatio [72]) exorta est, in qua succo-
n afflexu adaucto calloque luxuriante valli
ar circumdata, caput articulare tela cellu-
a conspissata ideoque novo quasi ligamento
sulari cinctum positum est. Quae conforma-
novae articularis cavitatis ipsis veteribus non
ota fuit, ut ex *Galeni* [73]) scriptis satis appa-
. Disertis verbis de hac re *Oribasius* [74]) quo-
e disserit hisce: „si caput femoris e sua sede
lapsum ad exteriorem articuli partem carni
itatur, iis, qui sic affecti sunt, initio quidem
o dolet, tum osse ipso tunditur, tempore
o occallescit; ubi id incidit, simile quiddam
iculo fit, cum femur enata ilei trita quadam
e utatur, sicut antea sinu coxae utebatur.“
tremo in sectionibus eorum, qui longum per
npus hoc malum perpessi claudicabant, mus-
orum vim coxae articulo affixorum in alium
um vergentem quam statu integro invenere.

---

2) Rust, Arthrokak. p. 46.
3) Galenus, in libr. Hipp. de art. Comment. lib. III. Fol. VI. Venet. apud Junt. 1550. p. 279.
4) Oribasius in Cap. de art. excident. p. 147 der Coccischen Sammlung.

Alii musculi relaxati ſunt, praecipue glutaei alii ſimul cum capite femoris luxato ſurſum trahuntur, ut obturatorius externus et internus musculi gemelli, musculus piriformis et quadratus lumborum contracti ſunt, femore inſertionis illorum loco appropinquato, quamquam capite perfecte luxato, illo inſertionis loco maxime extendi ac prolongari poſſunt; alii introrſum trahuntur, imprimis pſoadis majoris atque iliaci interni tendo. Haud raro plures musculi lardo ſimiles [75]) degenerati aut ad convolutum tendinoſum coaliti [76]) inventi ſunt. Nervus cruralis ſaepius ex ſitu normali expulſus, tenſus et nodoſus eſt. Qua perverſa musculorum actione forma ſitusque oſſium pelvis mutentur neceſſe eſt. Ex qua cauſa in hominibus longum per tempus claudicantibus ſingula pelvis oſſa de loco ſuo remota, os ſacrum plerumque deplanatum, recta deorſum tendens, interdum plus juſto excavatum, os coccygis prorſum valde flexum et os ſacrum cum ultima vertebra lumbali angulum formans; os ilei lateris morboſi in univerſum altius poſitum; foramen ovale in trianguli formam distractum conſpiciuntur.

Prognoſis.

Prognoſis hujus morbi in univerſum eſt infauſta, pendet tamen in ſpecie ex inflammationis charactere ejusque ſede, ex varitate cauſarum, ex diurnitate temporis et ſtadiis, denique ex aegroti conſtitutione atque aetate. Inflammatio

75) Fricke, l. c. p. 440.
76) Ruſt's Arthrokak. p. 48.

ta faustiorem pollicetur axitum quam chro-
a, quippe quum haec eo tempore, quo aegro-
ad medici auxilium confugit, eo possit pro-
ta esse, ut medendi studium ad irritum cadat.
n inflammatio ex membrana synoviali ortum
it simulque ab initio statim perspecta est, pro-
sis tum maxime est fausta, nam remedia, quae
ibentur, majorem vim possunt exercere, quam
artilaginibus aut osse ipso exorta est. Deinde
usas, quibus coxarthrocace gignitur, facile
niamus, dum adest facultas earum effectum
m celerrime apprimendi, prognosis etiam me-
existit, quam in contrario. Illud efficitur,
njuriae externae et praesertim articulationis
erationes valebant; hoc posterius, si dyscra-
metastases etc. sunt accusandae. Quo minus
causa accurate perspecta integrum artus
m inficiebat, atque quo brevior morbus
ino durabat, eo certius perfecta sanatio potest
ectari. Primo et secundo stadio inflammatio
ntumescentia artus partium curatione satis
ea rursus profecto potest dissolvi et femoris
t, quod excidere incipit, musculorum acti-
in acetabulum reduci. Praeterea organismi
tio universalis, quae malo perdurante pro-
ta est, sponte recedit inflammatione sublata.
bo autem usque ad tertium stadium pro-
o, prognosin invenimus infaustissimam, et-
aut caput articulare, plane luxatum in ace-
lum non potest redigi, aut si illud non fa-
est, suppuratione exorta una cum ceteris
bus organicis affinibus plus minus dirutum
Jam si contigerit medico, curatione aptis-
vasorum activitatem resorbentium ita au-
, ut partes dissolutae et ulceratione affectae

ſenſim ſenſimque ad normam reduci poſſint; t
men fieri non poteſt, ut libere extremitas uſ
petur. Sed cum coxarthrocace tam rapide d
currit, ut ei fines imponi nullo modo poſſi
aut cum pus adeo in pelvis cavitatem viam ſ
muniit; tum rariſſime tantum vita poteſt conſ
vari. Hic etiam ſilentio non praetereundum e
prognoſin eo fauſtiorem ſe praebere, quo ma
aegrotus viget. Perſpicuum enim eſt, ſing
organa, quo minus conditio univerſalis, in q
aegrotus verſatur, aetate nimis provecta aut a
morbis peſſumdata apparet, eo facilius integr
ſtatum poſſe obtinere. Itaque in illis, qui m
bis diuturnis debiles ſunt redditi, in quorum c
pore diverſiſſimae dyscraſiae inveniuntur, p
gnoſis peſſima eſt, quum fundamentum, q
coxarthrocace nititur, ei magnopere favet et
teroquin vis naturae, quamquam auxilium p
ſperrimum feratur, malum numquam poſſit
perare.

Curatio.

In hujus morbi curatione in univerſum t
indicationes ſunt tenendae:

1) Sicut ubique, ita hic quoque cau
ſunt removendae, aut potentiae certe earum
centes in articulum aegrotum quam maxime
minuendae.

2) Anomaliae ipſae articuli affecti ad
tegrum ſtatum ſunt reſtituendae, et quidem

a) Inflammatio et intumeſcentia partium t
lenda.

b) Caput femoris, quod jam excedere ince
incitata muſculorum contractione in ace
bulum reducendum.

:) Humores in articulum effusi sunt resorbendi aut extrinsecus removendi, prout sedes mali periodusque, in qua versatur, postulent.

3) Vis vitalis aegroti in universum ad cuonis scopum est dirigenda.

Quibus indicationibus partim externis par- internis adhibendis remediis satisfaciemus. haud raro sola malum ad sanationem perdue possunt, si modo longius nondum progresa et causa mechanica exortum est. Cum vero d jam diu perduravit, et totus organismus nae et mixtionis mutatione partium articuli gnopere affectus est; aut cum ex alio ortum morbo adhuc perdurante et dyscrasia praeci-, qua et alii articuli quoad formam mutati t et individui constitutio valde laesa; in remerum usu externorum sanatio neque accelerari ue perfici potest, sed illa cum externis reme- sunt conjungenda.

Primo Coxarthrocaces stadio inflammatio est novenda, in qua diversa ejus sede atque desu, ex individui constitutione methodum anlogisticam majori aut minori gradu adhibeas. In inflammatione acuta, a membrana syiali exeunte et jam incipiente statim, ne lons procedat, cum energia nobis agendum est. amobrem si causae mechanicae, in quibus praeim vulnerationes, in articulum influxerunt, atio constitutione robusta praevalente, dection sanguinis universali aperiatur; praeea sanguinis detractiones locales per cucurbicruentas, ante omnia vero per hirudines inantur et saepius iterentur [77]) necesse est. Jam

---

[77]) Berndt, l. c. p. 1069.

Coelius Aurelianus[78]) in coxae articuli inflam
matione venaefectione et hirudinibus ufus eft
Zacutus Lufitanus[79]) ex praefcriptione *Pauli*
Aeginenfis, hirudinibus acto articulo coxae do
lorifico applicatis, malum hoc ad fanationem
perduxit, et *Celfus*[80]) quoque hirudines adhi
buit. *Fricke*[81]) quotidie aut alternis diebus hi
rudines triginta ad quadraginta circa articulum
affectum imponit, donec dolores remittant; fan
guinis profluvium, quod fequitur, capiofe fu
ftentatur et quidem balneis calidis. Poft haec
neceffe eft, ut alia antiphlogiftica inflammation
convenientia externe adhibeantur, in univerfum
regimen antiphlogifticum praefcribatur et extre
mitati morbofae fumma quies praebeatur. Si
autem inflammatio eo progreffa eft, ut omni
ejus fymptomata maxima cum vehementia i
lucem prodeant, illis fanguinis detractionib
adhibitis hydrargyrum muriaticum mite ob e
vim ad tractum inteftinalem derivantem et
reforptionem in articulo jam fecretae lymph
augendam interne porrigatur; reforptio ha
multo altior redditur fimul inftitutis infrictio
bus unguenti cinerei, cujus a *Ruftio* una ad du
drachmas quotidie commendantur. Inflamm
tione caufa rheumatica provocata, fecundum *Bo*
illaud[82]) eodem modo, quo fupra dictum, e
fanguinis detractiones indicatae funt; tamen
hac ut in arthromeningitide arthritica foment

78) Coelius Aurelianus, libr. V, Cap. I.
79) JacutusLufitanus, prax. med. admirab.; Lib. I
obf. 168.
80) Celfus, De medicina, libr. IV, p. 22.
81) Med. chir. Salzb. Zeitung, 1834, B. IV, S. 172.
82) Fricke's med. Zeitfchrift. B. II. S. 190.

es humidae vitandae. Si metaſtaſes exanthe-
um acutorum, tam celeriter ad abſceſſum
uli conformandum tendentes eam genuerunt,
dinibus, calomelanos uſu interno, cutis irri-
entis et quidem veſicatoriis praecipue coër-
ur. In inflammatione chronica, aut arthro-
ingitidem aut arthrochondritidem aut arthro-
n ſe manifeſtante multo majores difficultates
tionis ſe offerunt. In hanc quoque venae-
one interdum praemiſſa hirudines vel cucur-
cruentae et ſaepius quidem, donec ſympto-
inflammatoria deſinant, iteratae maxime
it; ſimul aegrotus quieti quam maximae ſe
t jubeatur. „In initio, inquit *Sam. Cooper*[83]),
ſola et hirudines ſaepius applicatae quatuor-
n dierum ſpatio magis proſunt, quam fon-
i poſtea totum per annum efficiunt.“ Ma-
ſi cartilagines aut caput femoris ipſum corri-
et cauſa praeſertim externa, ut ictu, etc pro-
um eſt, ſecundum *Ruſt*[84]) fomentationes
lae in uſum ſunt vocandae; praeterea illis
adjungendae infrictiones unguenti cinerei,
quidem, ut una poſt quamque infrictionem
fomentationes reiterentur. In affectione
branae ſynovialis, quam quidem ſtatu capſu-
rticuli organice mutato adductam eſſe con-
poteſt[85]), a fomentationibus frigidis abſti-
us et pro iis totam articuli regionem ungu-
neapolitano infricemus. Inflammatione qua
am valde deminuta, id quod ex dolore co-

S. Cooper, Neueſtes Handb. der Chir., durch-
geſehen von Dr. v. Froriep. Weimar 1820. B. II.
S. 202.
Ruſt, Arthrokak. S. 91.
Berndt, l. c. p. 1071.

xae articuli remittente, praesertim vero ex re
dente gonalgia percipimus, prae omnibus a
remediis cutis irritamenta permultum profu
Quae si adhibentur, restat ut pro morbi gra
in externa corii superficie aut irritatio modo,
secretio serosa vel etiam purulenta procreetur
vasa absorbentia in articuli profunditate ad
sorptionem humoris exsudati incitentur. Pe
nent huc unguentum volatile e sapone medica
camphora etc. comparatum; sinapismi jam a v
der Haar[86]) commendati; unguentum et e
plastrum tartari stibiati. Porro massa empla
e mastice et spiritu vini, vel secundum *Evers*
e Gummi ammoniaco et aceto squillitico prae
rata, quae calefacta super corium illita in arti
lum affectum imponitur, ibique tam diu af
remanet, donec post decem vel quindecim d
saepe post plures demum hebdomades sponte
lapsa est. Plurimum tum valent vesicatoria, q
bus plerumque reiteratis loci saucii longum
tempus unguento Sabinae vel Cantharidum lig
tur. *Boyer*[88]) vesicatoria ipsis remediis cau
cis et ferro candenti anteponit. Non minus l
dat *Brodie*[89]) vesicatoria ad chondrarthrocacen
nandam; quae optimo quoque cum successu
arthromeningitide chronica adhibet, iisque
frictionem remediorum excitantium, praesert
mixtionem e parte una acidi sulphurici et pa
bus tribus olei olivarum praeparatam adjun

---

86) van der Haar, l. c. p. 339.
87) Langenbeck's Bibl. für Chirurgie. Gött. 1
8, p. 22.
88) Boyer, Traité des maladies chirurgicales.
ris 1814. T. IV.
89) Callisen, l. c. p. 998.

ɪundum caufarum naturam, quibus provocatus morbus, curatio univerfalis inftituenda eft. a ex caufa in dyscrafiis, quae illi fubfunt, recta inflammationis vehementia, animadvertenn eft, et in arthritide, metaftafibus exanthetum chronicorum remedia adhibeamus, quae cutem tendentes ejus egeftionem adaugent; ıe funt: ftibii praeparata, fulphur, Guajac, ʿaparilla, faffafras, prae omnibus vero decocı *Zittmanni*[90]. Cum e fyphilitide malum tum effe fufpicamur, mercurii praeparatis nur; quae fi non profpere fuccedunt, aegroto la et quidem acidum nitricum, muriat. etc. rigimus; in fcrophulofi ad vim vitalem fynatis glandularum incitandam et ad diathefin ɔphulofam ab affecti articuli partibus avertenı, ex charactere illius antifcrophulofa in ufum amus, ut hydrargyrum, antimonium, cicuı, barytam muriaticam, digitalem et maxime veres Plummeri. Neque funt negligenda in balnea calida, quae *Ruft* in infantibus praeıe adhibenda et quaque periodo perutilia effe t. Denique remedii, Extr. Pampin. vit. in ia creberrime ad coxarthrocacen fanandam ibiti, et auctoritatem *Petri Frankii* et *Ruftii* e fe ferentis, mihi mentionem facere liceat; d ex *Ruftii*[91]) fententia urinae fecretionem ere, multum fudoris in latere affecto proferre lolores articulum occupantes valde celeriterminuere dicitur.

Stadio fecundo, poftquam in articulo affecto anica mutatio orta eft, immobilitas ejus valde

---

)) Berndt, l. c. p. 1071.
l) Ruft's Chirurgie p. 353.

aucta doloribusque atrociſſimis conjuncta, et ex-
tremitas aegrotata longior porro et macrior ap-
paret, quam ſana; remedia, quae ſupra j
commemoravi, non ſufficiunt ad morbum re
vendum ejusque transitum in tertiam period
vitandum. Nunc nobis agendum eſt, ut act
tas organica in articuli profunditate eriga
vaſa abſorbentia ad reſorptionem fluidi exſu
incitentur, corioſaque articuli deſtructio pr
beatur. Ad quem finem moxae jam a *Coelio*
reliano uſitatae et a *Pouteau* maxime comm
datae adhibentur. Quae a *Graefe*, *Hufel*
et aliis [92]), niſi malum profundam ſedem hal
et ex cauſa rheumatica exortum erat, leviſſi
e fomite praeparatae et ternae vel quaternae
ticulo aegroto applicatae maximam utilita
attulerunt. Majori tamen intenſitate fontic
agit, quem *Ford*, *Albers* et *Ficker* magnop
laudant. Satis magnus ille ad articulum co
quam proxime adplicatur aut per kali cauſtic
aut, quum hoc partes magis diſſolvat, qu
irritet, per lapidem infernalem. Ita ulcus
ortum tam diu ſuſtentatur, donec dolores in
qua extremitatis motione minime ſentiantur
omnino omnia ſymptomata morbi evanuer
Tum demum de ciceribus ad perfectam
nationem confirmandam ſingula quotidie
trahantur, et ulcus paulatim ſanetur. Ut
nalgia, Coxarthrocaces ſymptoma graviſſimu
removeretur, *Brodie* [93]) fonticulo et cum ſ
ceſſu quidem ſetaceum adjecit, quod acu c

---

92) Encyclopädie der med. Wiſſenſch. von Graefe
B. VIII. S. 586.

93) Brodie, l. c. p. 700.

o oblique per cutem articulum affectum ob-
entem regionis inguinalis pertraxit. Sine du-
vero, ubi malum in capite femoris ipso si-
n esse suspicari possumus, ferro candenti
odque aliud remedium postponendum erit.
n *Hippocrates* [94]) docet: „in morbo coxario
tur necesse est, si caput articuli excedat.“
sus [95]) hortatur, ut cauterium actuale in tres
quatuor locos articuli coxae applicetur, ul-
aque tam diu sustententur, donec malum sa-
um sit. Cujus consilium *Aetius*, *Rhozes* et
ul *Kasem*, praesertim autem *Paulus Aegi-
fis* [96]) secuti sunt. *Paraeus* [97]) ferrum can-
s multis casibus prospere se adhibuisse affir-
, et saeculo adhuc septimo decimo illud a
spero Alpino, *M. A. Severino* et *Sculteto*
mendatum [98]) est. Attamen haec medendi
o gravissima oblivione obruta est, donec
t illa denuo saepissime et prospero quidem
ntu usus est, accuratamque ejus descriptio-
dedit [99]). Ferro candenti si uteris, hunc
queris finem, ut irritatione sympathica ner-
um proxime sitorum incitatio partium, quae
culum coxo-femoralem circumdant, provo-
r, processus resorptionis internus cieatur,
sequenti secretione purulenta in superficie
rna, quam diu necesse est, sustineatur et
tinuetur. Statuta adhibendi illius indica-
e, et aegroto apte posito pro aetate aegroti et

) Hippocrates, l. c. sect. 6, aphorism. 60.
) Celsus, De medicina libr. IV, Cap. 92.
) Paul v. Aegina, Libr. VI. Cap. 76, 114, 118.
) Paraeus, Libr. XVIII, Cap. 23.
) Callisen, l. c. p. 1002.
) Rust, Arthrokak. S. 145.

diverſitate receptivitatis, quod conſilio med
magis convenire videtur, ferro prismatico c
denti tres vel quinque a media nate ad arti
lum coxae usque unius pollicis diſtantia dec
rentes ſtriae uſtionis efficiuntur, ita ut ulti
eorum pone ipſum trochanterem majorem
catur et verſetur. Quo ſacto loca uſta ten
linteo carpto, quod faſcia apta v. c. ſpica aſc
denti ſuſtinetur et firmatur, teguntur ac aeg
tus in apte praeparatum cubile proſtratur et
ponitur. Viginti quatuor ad quadraginta o
horis elapſis, plerumque una cum inflammatio
cutis, quae nunc exiſtit, ac mox ſecundum a
regulas epithematibus humidis dolorem ſed
tibus mitigari, mox augeri debet, ut exopt
ſuppuratio obtineatur; inſignis imminutio il
rum hoc ſtadium manifeſtantium ſignorum a
madvertitur. Superficies ſuppurans pro ind
inflammationis, v. c. indole erethica unguer
lenibus, oleo lini et vitello ovorum, vel c
flava et butyro non ſalſo (ungl. contr. combu
Stahlii) paratis, in atonica et torpida ind
unguentis irritantibus, v. c. unguento de ſtyra
ſabinae, cantharidum ligari et illini debet, q
poſtremo nominata unguenta multum quoq
afferunt utilitatem, ſi ſuppurans ſuperficies n
dum perfecta repoſitione capitis femoris in ci
tricen converti incipit. Aeque poſtulat irri
tio ſyſtematis vaſorum et nervorum, quae o
rationem ſemper ſequitur, uſum lenium ſali
neutralium, ut Kali nitrici, cum refrigerantibus
connubio diaetae ſeu victus frugalis, jusculor
praeſertim mucilaginoſorum, fructuum, pot
num acidis vegetabilibus imbutarum. Q
prius, eo melius vero haec methodus ſopie

nmutetur cum alia curandi methodo, quae ocessum reproductionis organicae meliorem ldat et excitet, morbum imo primarium pro-get; actio processus simul resorptionis localis auctae formato fonticulo in loco usto, sex vel o septimanas omni cura continuetur. Inter am et restitutionem continuam valetudinis lioris aegrotus femur, quantum fieri potest, mobile tenere debet, et sublatis tantum omni-s coxarthrocaces symptomatis, cautae femo- motiones et postea incessus cum adminiculo cri commendari possunt. Secundum *Fritze agensem* [100]) omnia illa remedia heroica mo stadio non sunt necessaria, secundo non nper auxilium ferentia et superflua, tertio o magis nocent quam prosunt. Quae cum ita t, stadio secundo in adultis cum optimo qui-n, ut dicit, successu curationem a *Louvrier* entam adhibet et in infantibus vespertino oque tempore tria ad quinque grana unguenti erei, quali *Louvrier* utitur, infricari jubet; posterum diem aegrotum ante prandium aqua ida lavari et tum in lecto calefacto depo-um quietem quam maxime tenere jubet. Post ridiem cataplasmata calida et quidem furfu-ea in articulum aegrotum posita commendat. um in infantibus secretiones augeri animad-rtit, ab infrictionibus hydrargyri desinit et curationem usque perfectam ordinem tantum, alis jam praescriptus est, sequitur. Tertio dio quiete semper observata in illis modo ca-lasmatibus calidis se continet. Qua curatione

---

00) Encyclopäd. Wörterbuch der medic, Wissensch. Berlin 1832. B. VIII. S. 586.

per ſtadium ſecundum adhibita tertium nuquam intrare vidit.

Tertio ſtadio, quo neque capitis femoin ſitum normalem reductio, neque durar molliumque partium articulationis in ration naturalem reſtitutio fieri poteſt; eo artis enitendum eſt, ut non ultra progrediatur ſtructio, ſed medicatrici naturae ad conform dam anchyloſin aut ad articulationem artifi lem faveatur. Quem exitum non raro natu ſumma obſervata quiete adducit. Quum aut poſt exceſſum capitis femoris tantam muſc potentiam in extremitatem morboſam exercea ut perpetuo illa motione teneatur, *Fricke* [101] extendendi machinam propoſuit, qua nimia decurtationem femoris impediri, novoque ar culo acetabuli conformando ſuccurri opinatu itaque ea jam derelicto aegrotus lecto paul lum temporis utatur ſuadet. De cujus mach nae commodo ſeriores obſervationes dijudic bunt. Crebrius autem aegroti articuli vitalit ita deminuta eſt, ut fauſti illius exitus imp dimenta localia declinare nequeant. Sed h in caſu partim ut reſorptio puris et partium d ſtructarum promoveatur, partim ut deminu artus vis vitalis iterum adaugeatur, nullu ferro candente aptius remedium experient comprobatum eſt, niſi forte a *Dzondi* [102] laudati aquae ferventis vapores ſex ad ſepte horas certo articuli ambitu applicati aliquid v leant. Quodſi vero maſſa in articulum effu puris tanta, partiumque deſtructio eo usque pr

101) Fricke, Zeitſchrift für geſ. Med. B. V. S. 1

102) Dzondi, Aeſculap. B. I. S. 1.

ſſa eſt, ut reſorptio nullo modo evenire poſ- jam ea agitur quaeſtio, utrum tumor fluc- ns naturae aut artis ope aperiendus ſit. Dum ur *Boyer*, *Calliſen* et alii in immenſo et eva- tis tantum contentis mitigando dolore, lethali ius puris ad alias corporis partes depoſitione que perniciofa in organiſationem articuli ıs potentia urgentem mature artis ope per- endae indicationem poſitam eſſe credunt; alii uibus *Ford* et *Volpi* conſilium dederunt [103]) lla apertura efficeretur, quia magnis hujus eris abſceſſibus plerumque illam mortem ad- ere viderunt. *Ruſtius* [104]) id conſilium ſe- ur, ut aperiendum abſceſſum in infantibus dultis, ſi fieri poſſit, naturae relinquat. Sin em nulla in abſceſſu reactio apparet, ejus rficiem moxis aut ferro candente inflamma- e afficit, ita ut latius ferri planum loco ma- e declivi vim exerceat, ut ſummo inflam- ionis gradu nondum reſorptione puris con- ta, abſceſſum hujus loci lancetta aperiat. m rem optimo cum ſucceſſu coronatam vi- namque evacuato pure locus viginti qua- horis elapſis clauſus erat.

Quem finem ſi non aſſequeris, praecipit , ut ferro candente applicato inflamma- e adfectus tumor maximo diametro candente umento, quod troicar vocant, perforetur er utramque factam aperturam ſetaceum tra- ır, donec tribus ſaltem diebus praeterlapſis rofunditate articuli ſufficiens inflammatio ecuta ſit; quo facto ſetaceum extrahendum

---

3) Salzb. med. chir. Zeitung, 1817, B. II, S. 329.
4) Ruſt's Arthrokak. p. 50.

eſt. Aperto abſceſſu ſuppuratio mox conſe tura ichoroſa fomentationibus aromaticis, jectionibus decocti Chinae, Tormentillae Myrrhae etc. emendari detruſioque curioſi pitis articuli promoveri poteſt. Quae omnia ſpem medici fruſtrantur, auctore *Ruſtio*, omn fiſtulae funditus findendae, quae demortua ſu removenda, ſuperficies ulcerum relaxatae p vere Chinae, carbonis, oleo terebinthinae e vivificandae viresque citius collabentes aegr vino, Cortice chinae, lichene islandico et al ſuſtentandae ſunt. Quam autem *Vermendois* *Berbet* omnibus aliis fruſtra adhibitis reme propoſuerunt exarticulationem [105]) femor eam fauſtus exitus nequaquam ſequatur, quu totus organismus adeo profligatus eſt, ut hu impetum operativum neque ſuſtinere, neque c randi finem aſſequi poſſit.

---

105) Calliſen, Syſt. der neuern Chirurgie. Cope hagen 1822. B. I. S. 1009.

VITA.

Ego *Fridericus Guilelmus Stephan*, confessione gelicae addictus, patre *Guilelmo*, matre *Christiana* nte *Kolbe*, quos superstites summum numen adhuc avit, oriundus, Frankenhusiae, oppido in Thurin- sito, anno MDCCCXIII natus sum. Primis litera- elementis domi imbutus sum. Deinde gymnasium lhusanum petii, ubi Director Cel. *Kraft* scholae me adscripsit. Septem annis absolutis, testimonio ritatis academicae accepto, anno MDCCCXXXIV pore vernali almam Gryphiam musarum sedem ac- , et a Rectore Magnifico Illustrissimo *Schirmer* in m academicorum numerum receptus per quadrien- n medicis in disciplinis operam collocavi. Institu- es et theoreticae et practicae, quibus interfui, sunt sequuntur:

Chemiam theoretico-practicam, Mineralogiam et gnosiam me docuit Ill. *Hünefeld*; Psychologiam et icen Ill. *Stiedenroth*; Historiam naturalem univer- n et Botanicen generalem Ill. *Hornschuch*; Demon- iones corporum naturalium in museo zoologico, ursiones botanicas et Demonstrationes plantarum orto botanico instituit *Idem*; Physicam et theore- n et experimentalem docuit Ill. *Tillberg*; Osteolo- et Syndesmologiam, Anatomiam corporis humani non Artem cadaverum rite dissecandorum, Physio- m, Anatomiam comparatam et pathologicam Ill. *ultze*; Encyclopaediam et Methodologiam medicinae, ologiam generalem, Semioticen, Materiam medi- , Methodum formulas medicas concinnandi, Medici- forensem et Chirurgiae specialis partem primam *Seifert*; Chirurgiam generalem Ill. *Mandt* et . *Biel*; Chirurgiae specialis partem alteram Ill. *ndt*; Therapiam generalem, Doctrinam de ossium turis et luxationibus, Ophthalmiatricen Cel. *Kneip*; rgiam Exp. *Biel*; Therapiam generalem, Patholo-

giam et Therapiam specialem, Artem obstetriciam, I
thologiam et Therapiam morborum psychicorum et
fantum Ill. ***Berndt.***

Tum simul per annum unum in cohorte velit
secunda, duce Clar. ***Rumpold*** munere medici inferic
militaris functus sum voluntarius.

In Clinico medico et obstetricio dux mihi exst
Ill. ***Berndt***, nec minus Conversatorio clinico ab ***Eod***
ore latino instituto interfui; praeterea operationi
chirurgicis in Cadavere institutis usus sum ducibus
Berndt, Cel. ***Laurer*** et Cel. ***Kneip***; in Clinico chir
gico et ophthalmiatrico dux fuit Cel. ***Kneip.***

Omnibus hisce Viris Illustrissimis quam maxi
de me meritis gratias agere quam maximas valde juv
semperque Eorum memoriam pio gratogue animo serva

Tentamine philosophico ac medico, nec min
examine rigoroso feliciter peractis, spero fore, ut d
sertatione thesibusque publice defensis, summi in mec
cina, chirurgia et arte obstetricia honores mihi co
cedantur.

THESES DEFENDENDAE.

I.

*Incarceratio herniae inguinalis externae me
spasmodica non existit.*

II.

Synchondrotomiam rejiciendam esse censeo.

III.

Icterus symptoma tantum morbi.

IV.

*In coxarthrocace curanda ferrum candens cet
ris remediis praeferendum est.*